

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРЕНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

освітньо-професійна програма Ветеринарна медицина
спеціальність 211 Ветеринарна медицина
галузь знань 21 Ветеринарна медицина
ступінь вищої освіти Бакалавр
(2018 рік набору)

Полтава 2018

УДК: 636.09 (076)

Н 31

Наскрізна програма практики за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина спеціальністю 211 Ветеринарна медицина галузі знань 21 Ветеринарна медицина ступеня вищої освіти Бакалавр (2018 рік набору) – Полтава: ПДАА, 2018. – 18 с.

Розробники: доктор ветеринарних наук, професор Бердник В.П.,
доктор ветеринарних наук, професор Киричко Б.П.,
доктор ветеринарних наук, професор Євстаф'єва В.О.,
доктор ветеринарних наук, професор Кулинич С.М.,
доктор ветеринарних наук, професор Замазій А.А.,
кандидати ветеринарних наук, доценти: Передера Ж.О., Передера С.Б., Панасова Т.Г., Киричко О.Б., Передера Р.В., Довгопол В.Ф., Шатохін П.П., Супруненко К.В., Бердник І.Ю., Кравченко С.О., Конє М.С., Корчан М.І., Щербакова Н.С., Клименко О.С.;
Лаврінєнко І.В., Передера О.О.; Михайлютенко С.М., Корчан Л.М.;
Локєс-Крупка Т.П.,
Канівець Н.С.
старші викладачі Жерносік І.А., Каришева Л.П.

Наскрізна програма практики розглянута та схвалєна науково-методичною радою спеціальності 211 Ветеринарна медицина

Протокол №1 від «4» верєснє 2018 р.

Голова науково-методичної ради
спеціальності 211 Ветеринарна медицина

С.О. Кравченко

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

На сьогодні підготовка лікаря ветеринарної медицини в Україні набула особливого значення, оскільки фахівці цієї категорії, маючи справу з тваринами, опосередковано впливають на здоров'я та життя людей, а також на екологію.

Відповідно до Законів України «Про вищу освіту» та «Про ветеринарну медицину», метою підготовки бакалавра ветеринарної медицини є підготовка конкурентоспроможного кваліфікованого фахівця, здатного вирішувати професійні задачі в ринкових умовах. Важливу роль в реалізації цієї мети відіграє практична підготовка.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти на факультеті ветеринарної медицини є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для підготовки фахівців з вищою освітою першого (бакалаврського) рівня та набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, професійних навичок і вмінь. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття й удосконалення фахових компетентностей.

Завданням практичної підготовки здобувачів ступеня вищої освіти Бакалавр освітньо-професійної програми Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина галузі знань 21 Ветеринарна медицина є:

- поглиблення та закріплення набутих теоретичних знань з дисциплін професійної підготовки;
- опанування навичок роботи із сучасними інструментами, обладнанням та апаратурою;
- застосування на практиці принципів біоетики, розуміння соціальних і екологічних наслідків своєї професійної діяльності;
- формування у здобувачів вищої освіти професійних компетенцій та системи умінь, що забезпечать конкурентоспроможність на ринку праці;

При проходженні всіх етапів практичної підготовки у здобувачів ступеня вищої освіти Бакалавр спеціальності 211 Ветеринарна медицина формуються наступні компетентності:

інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у ветеринарії, що передбачає застосування теорій та наукових методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професії;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність спілкуватися іноземною мовою;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність спілкуватися з нефхівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей);
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- прагнення до збереження довкілля.

фахові:

- здатність розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин;
- здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності;
- здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності;
- здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу;
- здатність володіти методиками патолого-анатомічної діагностики;
- здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження;
- здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби;
- здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції;
- здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин;
- здатність володіти знаннями з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин;
- здатність проводити судово-ветеринарну експертизу;
- здатність організовувати нагляд і контроль за виробництвом, зберіганням, транспортуванням та реалізацією продукції тваринного і рослинного походження;
- здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення;
- здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг та документообіг під час здійснення професійної діяльності.

2. ВИДИ ПРАКТИК, ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ПРОВЕДЕННЯ ТА ТРИВАЛІСТЬ

Навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина ступеня вищої освіти Бакалавр передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

Види, терміни і тривалість практики здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина СВО Бакалавр (2018 рік набору)

№ з/п	Вид, назва практики	Курс, семестр	Тривалість практики		
			кредитів ЄКТС	годин	тижнів
1.	Навчальні практики				
1.1.	Навчальна практика з первинних професійних умінь та навичок	1 / 2	4,5	135	3
1.2.	Комплексна навчально-клінічна практика	2 / 4	6	180	4
2.	Виробнича практика				
2.1.	Виробнича практика	3 / 6	9	270	6

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ ПРАКТИК ТА ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. НАВЧАЛЬНІ ПРАКТИКИ

3.1.1. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

«Навчальна практика з первинних професійних умінь та навичок»

Термін проведення – II семестр

Тривалість практики - 3 тижні (135 годин)

Метою навчальної практики «Навчальна практика з первинних професійних умінь та навичок» є: закріплення знань будови організмів свійських тварин і птиці у видових, породних та вікових аспектах, в їх розвитку і зв'язку з довкіллям, принципів будови, функцій, походження і розвитку в онтогенезі та філогенезі органів, їх систем та апаратів свійських тварин і птахів; закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок із застосуванням методів лабораторного дослідження бактеріальних інфекцій для встановлення діагнозу; засвоєння основних положень по збереженню здоров'я тварин та їх продуктивності, вирішення питань профілактики захворювань; впливу фармакологічних препаратів на тварин, засвоєння техніки їх застосування; застосування методів клінічного, лабораторного та інструментального дослідження хворих тварин в процесі встановлення діагнозу; з організації, підготовки й проведення хірургічних операцій на окремих ділянках тіла в різних видів тварин і післяопераційного догляду за ними, за різних форм утримання

Мета навчальної практики реалізується у процесі опанування студентами тематичних блоків (розділів) (табл. 2).

Таблиця 2

Структура навчальної практики «Навчальна практика з первинних професійних умінь та навичок» здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина СВО Бакалавр (2018 рік набору)

Тематичні блоки (розділи) навчальної практики	Тривалість вивчення тематичного блоку (розділу), год.			Назва кафедри, яка здійснюватиме керівництво тематичними блоками (розділами)
	всього	у тому числі		
		навчальні заняття	самостійна робота	
Анатомія свійських тварин	27	18	9	Нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Ветеринарна мікробіологія	18	12	6	Інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
Гігієна тварин	27	18	9	
Ветеринарна фармакологія	18	12	6	Терапії імені професора П. І. Локеса
Клінічна діагностика	18	12	6	
Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія	27	18	9	Хірургії та акушерства
Разом	135	90	45	

Завдання начальної практики відповідає тематичним блокам (розділам):

Блок «Анатомія свійських тварин»:

- засвоєння правил і прийомів роботи із тваринами на основі отриманих теоретичних знань;
- перенесення своїх знань, отриманих на трупному матеріалі, на живу тварину;
- нанесення крейдою на шкіру проекції м'язів, суглобів, кісток, судин і нервів;
- визначення топографії внутрішніх органів, доступних клінічному дослідженню;
- проведення анатомічний розтин трупів і т.д.

Блок «Ветеринарна мікробіологія»:

- знання правил відбору, консервування, транспортування та підготовки патологічного матеріалу для бактеріологічних і серологічних досліджень;
- приготування препаратів для мікроскопії з нативного матеріалу та культури мікроорганізмів;
- фарбування препаратів різними методами з метою проведення мікроскопічних досліджень;
- проведення висівів з нативного матеріалу і пересіви культур мікроорганізмів на щільні, рідкі та напіврідкі живильні середовища, з метою подальшого культивування і вивчення властивостей виділених збудників;
- проведення біопроб з метою визначення вірулентності й патогенності мікроорганізмів;
- постановка серологічних реакцій (РА; РП; РДП; РЗК; РИФ та РН), які використовуються для діагностики бактеріальних інфекцій тварин.

Блок «Гігієна тварин»:

- вивчення факторів і умов навколишнього середовища та закономірностей їх впливу на організм тварин, стан їх здоров'я;
- науково-практичне обґрунтування оптимальних і гранично допустимих параметрів навколишнього середовища та розробка зоогігієнічних і ветеринарно-санітарних норм, а також засобів і способів, спрямованих на підтримання і стимулювання функціональних можливостей і опірності організму до дії несприятливих факторів навколишнього середовища;
- забезпечення охорони природного середовища і його оздоровлення за рахунок впровадження зоогігієнічних норм і ветеринарно-санітарних правил у практику тваринництва.

Блок «Ветеринарна фармакологія»:

- формування вмінь виписувати рецепти на офіційні та магістральні лікарські форми; правильно підбирати дозу та визначати періодичність введення ліків; застосовувати лікарські засоби різним видам тварин; визначати терапевтичну ефективність застосування лікарських засобів; призначати антидотну терапію в разі отруєння лікарськими засобами; виготовляти прості та складні лікарські форми.
- засвоєння правил роботи в аптеці, ознайомлення з її структурою, обладнанням, правилами зберігання лікарських засобів та їх видачі; ознайомитися з аптечною документацією.

- формування навичок приготування лікарських форм і засвоєння техніки їх використання;
- вивчення загальних особливостей фармакодинаміки та біотрансформації лікарських препаратів та їх впливу на окремі системи і органи сільськогосподарських тварин.

Блок «Клінічна діагностика»:

- відпрацювання методів фіксації тварин різних видів та основні (загально-клінічні) методи їх дослідження;
- формування навичок проведення реєстрації, збирання анамнезу і визначення габітусу хворих тварин;
- проведення клінічного дослідження сільськогосподарських тварин різних видів; оволодіння технікою дослідження функціонального стану серцево-судинної системи, системи дихання, органів травлення, сечової і нервової систем, технікою відбору проб крові, сечі, вмістимого рубця і інших біологічних субстратів, методами дослідження крові, сечі, фекалій тварин;
- формування навичок проведення рентгенологічного дослідження хворих тварин;
- проведення діагностичної оцінки результатів дослідження.

Блок «Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія»:

- відпрацювання техніки проведення фіксації та знерухомлення різних видів тварин під час проведення хірургічних операцій;
- ознайомлення, підбір та засвоєння техніки застосування хірургічного інструментарію, обладнання, а також медикаментів та перев'язувальних засобів, необхідних у процесі виконання конкретних оперативних втручань;
- використання методів профілактики хірургічної інфекції під час масових кастрацій та інших видів хірургічної роботи в операційній та в умовах ферм чи ветеринарно-лікувальних установ;
- проведення різних видів знеболювання, в тому числі застосування новокаїнових блокад як методу патогенетичної терапії;
- відпрацювання різних методів і техніки введення лікарських речовин (ін'єкцій, інфузій) та пункцій;
- освоєння техніки роз'єднання і з'єднання тканин та способів зупинки кровотечі;
- відпрацювання техніки накладання різних видів пов'язок;
- відпрацювання техніки виконання різних оперативних прийомів і операцій.

У результаті проходження навчальної практики «Навчальна практика з первинних професійних умінь та навичок» здобувачі вищої освіти здобудуть наступні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професії;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність спілкуватися з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей);
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин;

- здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності;
- здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності;
- здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу;
- здатність володіти методиками патолого-анатомічної діагностики;
- здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження;
- здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби;
- здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції;
- здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин;
- здатність володіти знаннями з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин;
- здатність організовувати нагляд і контроль за виробництвом, зберіганням, транспортуванням та реалізацією продукції тваринного і рослинного походження;
- здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення;
- здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг та документообіг під час здійснення професійної діяльності.

3.1.2. НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА **«Комплексна навчально-клінічна практика»**

Термін проведення – IV семестр

Тривалість практики - 4 тижні (180 годин)

Метою навчальної практики «Комплексна навчально-клінічна практика» є: закріплення теоретичних знань і надбання практичних навичок з діагностики, лікування і профілактики внутрішніх захворювань; проведення діагностичних, лікувальних та профілактичних заходів щодо інвазійних хвороб тварин; планування і організацію проведення ветеринарно-санітарної експертизи продуктів тваринництва, застосування органолептичних, лабораторних та спеціальних методів досліджень показників безпеки та якості продуктів тваринного і рослинного походження для їх ветеринарно-санітарної оцінки; виконання різних методів дослідження і лікування тварин з акушерськими і гінекологічними захворюваннями та методів і прийомів, що застосовуються в біотехнології відтворення тварин; організація і проведення хірургічної роботи в умовах господарства; патологоанатомічна діагностика, патологоанатомічний розтин трупів різних видів тварин і птахів і оформлення документів розтину; утилізація та знешкодження трупів; закріплення навичок загальної і спеціальної епізоотології в умовах

навчального закладу, Регіональної державної лабораторії Держпродспоживслужби в Полтавській області, лабораторії кафедри та господарств.

Мета навчальної практики реалізується у процесі опанування студентами тематичних блоків (розділів) (табл. 3).

Таблиця 3

Структура навчальної практики «Комплексна навчально-клінічна практика» здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина СВО Бакалавр (2018 рік набору)

Тематичні блоки (розділи) навчальної практики	Тривалість вивчення тематичного блоку (розділу), год.			Назва кафедри, яка здійснюватиме керівництво тематичними блоками (розділами)
	всього	у тому числі		
		навчальні заняття	самостійна робота	
Внутрішні хвороби тварин	45	30	15	Терапії імені професора П. І. Локеса
Паразитологія та інвазійні хвороби тварин	27	18	9	Паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи
Ветеринарно-санітарна експертиза	27	18	9	
Практичне акушерство, гінекологія і біотехнологія	27	18	9	Хірургії та акушерства
Загальна та спеціальна хірургія	18	12	6	
Патологічна анатомія та розтин	18	12	6	Нормальної і патологічної анатомії та фізіології тварин
Епізоотологія та інфекційні хвороби	18	12	6	Інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки
Разом	180	120	60	

Завдання початкової практики відповідає тематичним блокам (розділам):

Блок «Внутрішні хвороби тварин»:

- на основі даних анамнезу, умов утримання, годівлі і експлуатації тварин, знання етіології та патогенезу хвороб, враховуючи видові, порідні та індивідуальні особливості тварин, застосовуючи способи фізіо-, дієто- і фармакотерапії отримати навички: дослідження тварин із застосуванням загальних і інструментальних методів; отримання у тварин біологічні рідини та тканини для клінічного дослідження; виявлення симптомів хвороб тварин; заповнення історії хвороби та додатків до неї; формування кваліфікованого висновку за результатами дослідження; проведення диспансеризацію тварин; фіксування тварин при проведенні клінічного дослідження та отриманні матеріалу для лабораторного аналізу; проведення дослідження тварин із застосуванням

- сучасних діагностичних приладів (ендоскопів, ультразвукових установок, електрокардіографів та інших), робити висновок за результатами дослідження;
- в умовах господарств, лабораторії і клініки кафедри провести диспансеризацію великої рогатої худоби, придбати навички постановки діагнозу, лікування тварин і профілактики захворювань, відпрацювати прийоми і методи терапевтичної техніки, лабораторного дослідження біологічних субстратів (крові, сечі, тощо); провести профілактичні обробки тварин (телят, свиней);
 - засвоїти методи загальної терапії (дієтотерапія, фармакотерапія, фізіотерапія); скласти план заходів по загальній профілактиці внутрішніх захворювань тварин.

Блок «Паразитологія та інвазійні хвороби»:

- проведення огляду хворої тварини та правильний відбір матеріалу для досліджень;
- застосування методів життєвої лабораторної й диференційної діагностики протозоозів, гельмінтозів, акарозів та ентомозів сільськогосподарських та непродуктивних тварин;
- застосування методів посмертної лабораторної й диференційної діагностики протозоозів, гельмінтозів, акарозів та ентомозів сільськогосподарських та непродуктивних тварин;
- засвоєння методики призначення лікарських препаратів, виписування рецептів за інвазійних хвороб тварин.

Блок «Ветеринарно-санітарна експертиза»:

- застосування органолептичних, лабораторних методів дослідження, виключення ймовірності отруєння людей харчовими продуктами тваринного походження;
- опанування методів попередження дистрибуції продуктів тваринного походження, які мають токсичні, мутагенні, канцерогенні, алергенні чи інші несприятливі для організму людини наслідки;
- ознайомлення з нормативно-правовими актами з питань якості та безпеки харчових продуктів в ЄС та згідно Codex Alimentarius.

Блок «Практичне акушерство, гінекологія і біотехнологія»:

- закріплення в умовах тваринницького господарства теоретичних знань і практичних навичок з біотехнології відтворення тварин;
- засвоєння методів діагностики вагітності і неплідності, діагностики і терапії акушерських та гінекологічних захворювань, здійснення заходів щодо профілактики цих хвороб;
- розв'язання практичних питань з акушерства, гінекології і біотехнології розмноження тварин в умовах виробництва.

Блок «Загальна та спеціальна хірургія»:

- в області голови: лицева частина голови і білявушна область (хірургічне лікування гайморитів, травм м'язової та кісткової тканини, оперативні та консервативні способи лікування актіномікозу, гнійних форм отиту та ін.); ротова порожнина (дослідження ротової порожнини, лікування виразкового стоматиту, операція при одонтогенному остеомієліті та ін.);
- в області потилиці та шиї: лікування бурситів потилиці, консервативні та оперативні способи лікування флебитів, відкритих і закритих травм та ін.;

- в області грудей, холки та спини: засвоєння методів патогенетичної терапії в торакальній хірургії, лікування травм поверхневої та глибокої структури холки і спини, діагностика і лікування травм хребта, лікування саден, потертостей та ін.;
- в абдомінальній хірургії: лікування проникаючих і непроникаючих ран черевної стінки, оперативні та консервативні способи лікування перитонитів, герніотомія, допомога при травмах і випадінні прямої кишки, патогенетична терапія в абдомінальній хірургії;
- діагностика і прийоми лікування в андрології: лікування ускладнень після кастрацій, оперативне видалення новоутворень на статевому члені, лікування поститів, фімозу, парафімозу та ін.;
- при захворюванні кінцівок: лікування артритів, тендовагінітів, захворювань дистальної частини кінцівки, діагностика і лікування парезів і паралічів, діагностика травм кісток грудної і тазової кінцівок, лікування флегмонозних процесів в області стегна, передпліччя та ін.

Блок «Патологічна анатомія та розтин»:

- ознайомлення із технікою безпеки і охорони навколишнього середовища при розтині трупів; способами знищення і знешкодження трупного матеріалу;
- вивчення методів, порядку і техніки розтину трупів ссавців і птахів;
- відбір і фіксація патологічного матеріалу для лабораторних досліджень (бактеріологічних, вірусологічних, хіміко-токсикологічних, гістологічних та інших);
- визначення і опис патологічних процесів в органах і тканинах на підставі макроскопічних змін;
- оформлення документів розтину (протокол розтину) і супровідної на лабораторне дослідження патологічного матеріалу.

Блок «Епізоотологія та інфекційні хвороби»:

- проведення аналізу епізоотичної ситуації щодо інфекційних хвороб тварин в країні, області, районі;
- проведення аналізу епізоотичної ситуації щодо інфекційних хвороб тварин, на основі повного епізоотичного обстеження господарства;
- ознайомлення з ветеринарною документацією лабораторії ветеринарної медицини та господарства;
- засвоєння методики зажиттєвої та посмертної діагностики інфекційних хвороб тварин;
- засвоєння основних принципів планування епізоотичних заходів у господарствах різних форм власності;
- проведення відбору, пакування, фіксування і пересилки проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- особиста участь у проведенні планових діагностичних досліджень поголів'я тварин в умовах господарства або лабораторії ветеринарної медицини;
- особиста участь у проведенні лікувальних маніпуляцій хворих на інфекційні захворювання тварин з використанням необхідного інструментарію та біопрепаратів;

- дотримання правил охорони праці та безпеки життєдіяльності, асептики та антисептики у здійсненні планових чи вимушених протиепізоотичних та лікувальних заходів у господарстві та проведенні лабораторних досліджень.

У результаті проходження Комплексної навчальної практики «Комплексна навчально-клінічна практика» здобувачі вищої освіти здобудуть наступні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професії;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність спілкуватися з фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей);
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин;
- здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності;
- здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності;
- здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу;
- здатність володіти методиками патолого-анатомічної діагностики;
- здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження;
- здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби;
- здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції;
- здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин;
- здатність володіти знаннями з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин;
- здатність проводити судово-ветеринарну експертизу;
- здатність організовувати нагляд і контроль за виробництвом, зберіганням, транспортуванням та реалізацією продукції тваринного і рослинного походження;
- здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення;
- здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг та документообіг під час здійснення професійної діяльності.

3.2. ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Термін проведення –VI семестр

Тривалість практики - 6 тижнів (270 годин)

Метою виробничої практики є: поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти, опанування сучасних прийомів, методів та знарядь праці в галузі ветеринарної медицини; виховання потреби поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності, збір матеріалу для виконання курсових та інших видів наукових робіт.

Завдання виробничої практики:

- відпрацювання методів досліджень тварин, діагностики та терапії захворювань;
- проведення диспансеризації, використання клінічних і лабораторних методів діагностики в умовах виробництва;
- проведення судово-ветеринарної експертизи.

У результаті проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти здобудуть наступні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професії;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність спілкуватися з фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей);
- визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
- здатність розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин;
- здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності;
- здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності;
- здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу;
- здатність володіти методиками патолого-анатомічної діагностики;
- здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень;
- здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження;
- здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби;
- здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції;
- здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин;
- здатність володіти знаннями з біобезпеки, біоетики та добробуту тварин;
- здатність проводити судово-ветеринарну експертизу;

- здатність організувати нагляд і контроль за виробництвом, зберіганням, транспортуванням та реалізацією продукції тваринного і рослинного походження;
- здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення;
- здатність організувати, здійснювати і контролювати документообіг та документообіг під час здійснення професійної діяльності.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль за проходженням практики покладається на рівні:

- академії – на першого проректора, керівника виробничої практики;
- факультету – на декана та координатора практичної підготовки спеціальності;
- кафедри – на завідувача та викладачів – керівників практик;
- бази практики – на керівника підприємства.

Безпосередній контроль за виконанням програми практики забезпечують відповідні кафедри факультетів разом з керівниками від баз практики.

Метою контролю є виявлення та усунення недоліків і надання допомоги здобувачам вищої освіти у виконанні програми практики. Формою контролю виконання програм **навчальних практик** є диференційований залік.

Нарахування балів за підсумками проходження навчальної практики «Навчальна практика з первинних професійних умінь та навичок» відбувається відповідно до розподілу, наведеного в таблиці 4.

Таблиця 4

Схема нарахування балів з навчальної практики «Навчальна практика з первинних професійних умінь та навичок» здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина СВО Бакалавр (2018 рік набору)

Назва навчальної практики	Тематичні блоки (розділи) навчальної практики	Кількість балів*
Навчальна практика з первинних професійних умінь та навичок	Анатомія свійських тварин	20
	Ветеринарна мікробіологія	13
	Гігієна тварин	20
	Ветеринарна фармакологія	14
	Клінічна діагностика	13
	Оперативна хірургія, топографічна анатомія та анестезіологія	20
Всього		100

* – кількість балів нараховується з урахуванням тривалості вивчення тематичного блоку

Нарахування балів за підсумками проходження навчальної практики «Комплексна навчально-клінічна практика» відбувається відповідно до розподілу, наведеного в таблиці 5.

Схема нарахування балів з навчальної практики «Комплексна навчально-клінічна практика» здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина СВО Бакалавр (2018 рік набору)

Назва навчальної практики	Тематичні блоки (розділи) навчальної практики	Кількість балів*
Комплексна навчально-клінічна практика	Внутрішні хвороби тварин	25
	Паразитологія та інвазійні хвороби тварин	15
	Ветеринарно-санітарна експертиза	15
	Практичне акушерство, гінекологія і біотехнологія	15
	Загальна та спеціальна хірургія	10
	Патологічна анатомія та розтин	10
	Епізоотологія та інфекційні хвороби	10
Всього		100

* – кількість балів нараховується з урахуванням тривалості вивчення тематичного блоку

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики.

Максимальний бал накопичувальної шкали з навчальної практики, може бути досягнутий здобувачем вищої освіти при виконанні обов'язкових завдань, зазначених у програмі практики.

У разі виконання здобувачами вищої освіти звітів про проходження навчальної практики нарахування балів відбувається з врахуванням їх якості та результатів захисту.

За необхідності з окремими здобувачами вищої освіти проводять співбесіду з питань виконання програми практики.

Форма звітності здобувача вищої освіти за **виробничу практику** – це подання письмового звіту та щоденника, підписаного і оціненого безпосередньо керівником практики від бази практики.

Здобувачі вищої освіти ведуть щоденник кожного дня протягом усього періоду практики. Записи в ньому повинні бути короткими і відображати основні положення виконаної роботи.

Записи в щоденнику роблять згідно вказівок при проведенні інструктажу. Щоденник перевіряється і завіряється один раз на тиждень керівником практики, а в кінці підписується здобувачем, керівником та скріплюється печаткою.

Підсумки практики оформлюються у вигляді звіту, в якому у короткій формі здобувач вищої освіти проводить аналіз виконаної роботи з висновками і пропозиціями.

Вихідним матеріалом для складання звіту слугує виконана робота, а також копії актів експертиз, протоколів, фотографії і т.п.

Звіт разом з щоденником практики, завіреним керівником практики від підприємства (організації, установи), подається на кафедру для реєстрації, після чого передається на рецензування викладачу – керівнику практики від кафедри. Після можливого доопрацювання здобувачем вищої освіти та остаточного погодження змісту звіту з викладачем, керівником практики від кафедри, звіт допускається до захисту.

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти у комісії, призначеній наказом ректора академії. Комісія формується з: керівників практики від академії та, по можливості, від баз практики, а також науково-педагогічних працівників.

Комісія приймає диференційований залік у здобувачів вищої освіти або на базах практики в останні дні її проходження, або в академії до початку наступного семестру (якщо після практики у здобувачів вищої освіти згідно з графіком навчального процесу відбувається теоретичне навчання) чи протягом двох тижнів наступного після практики семестру (якщо після практики у здобувачів вищої освіти згідно з графіком навчального процесу передбачені канікули).

Диференційований залік за **виробничу практику** виставляється з урахуванням:

- оцінки результатів виробничої та суспільної роботи, поданої у відгуку-характеристиці керівника практики з боку підприємства (організації, установи);
- оцінки за оформлення звіту, щоденника, зазначеної у висновку викладача – керівника практики від кафедри;
- презентації здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту та відповідей на запитання членів комісії з прийому заліку за практику.